

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Vtrum præscientia Dei poßit falli. E

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

scil. de creaturis & de his quæ De² facit: quæ omni-
nouit non solum scientia, sed etiā beneplacito
dispositione. Sic ergo ibi accipitur Dei cognitio,
non modo notitiam, sed etiam beneplacitū Dei
gnificet. Mala vero scit Deus & præscit antequam
fiat, sed sola notitia, nō beneplacito, præscit enim
Deus, & prædictit etiā quæ non est ipse facturus, si-
cūt præsciuit & prædixit infidelitatēm Iudeorum
sed non fecit: nec ideo q̄a præsciuit, ad peccatum in-
fidelitatis eos coegit, nec præscisset vel prædixisset
eorum mala, nisi essent ea habituri. Vnde August.
super Ioan. Deus, inquit, futurorum præscius, per
Prophetam prædixit infidelitatēm Iudeorum, sed
non fecit: neque præscisset mala eorum, nisi ea
haberent. Non enim ideo quenquā ad peccatum
cogit, quia futura hominū peccata prænouit: illo-
rum .n. præsciuit peccata, nō sua. Ideoq; si ea qua
ille præsciuit, ipsorum non sunt, non vera ille præ-
sciuit: sed quia illius præscientia falli nō potest, si-
ne dubio nō alius, sed ipsi peccant quos Deus pec-
catores esse præsciuit: & ideo si nō malum sed bo-
num facere voluissent, nō malū facturi præuide-
rentur ab eo, qui nouit quid sit quisque facturus.
His verbis aperte ostenditur, si diligenter atten-
damus, præscientiam Dei non esse causam malo-
rum quæ præscit: quia non ea præscit tanquam fa-
cturus, nec tanquam sua, sed illorum qui sunt ea
facturi vel habituri, præsciuit ergo illa sola noti-
tia, sed non beneplacito authoritatis. Vnde datur
intelligi, q̄ Deus econversò præscit bona tanquam fa-
cturus, nec tanquam sua, sed illorum qui sunt ea
facturi vel habituri, præsciuit ergo illa sola noti-
tia, sed non beneplacito authoritatis. E

Oppositiō.

Ad hoc autem quod supra dictum est, scil. præ-
scientiam Dei falli nō posse, solet à quibusdam ita
opponi, Deus præsciuit hunc lectorum vel aliquid
huius-

huiusmodi: sed potest esse vt iste nō legat, ergo potest aliter esse quam De^o præsciuit, ergo potest falsum est. Potest equidem non fieri aliquid, & illud tamen præscitum est fieri, non ideo tamen potest falli Dei præscientia: qā si illud non fieret, necā Deo præscitum esset fieri. Sed adhuc vrgēt quæstionē dicētes: Aut aliter potest fieri quā Deus præsciuit, aut non aliter. sed nō aliter: ergo necessario cuncta eveniunt, si vero aliter, potest ergo Dei præscientia falli vel mutari. Sed potest aliter fieri, qā potest aliter fieri quam fiat: ita autē sit vt præscitum est: aliter ergo potest fieri quā præscitum est. Ad q̄ dicim^o illā locutionem multiplicem facere intelligentiam, scil. Aliter potest fieri quam Deus præsciuit, & huiusmodi: vt, Potest non esse q̄ Deus præsciuit: & Impossibile est non esse quod Deus præsciuit: &, Impossibile est non esse præscita omnia quæ sunt, & huiusmodi. Possunt enim hēc coniunctim intelligi, vt cōditio sit implicita, & disiunctim. Si enim ita intelligas: Non potest aliter fieri quā De^o præsciuit, id est, nō potest vtrunq; simule esse, scil. quod De^o ita præsciuerit fieri & aliter fiat, verum intelligis. Si autem per disunctionem intelligas, vt dicas hoc aliter non posse evenire quam evenit, & quomodo futurum De^o præsciuit, falsum est. Hoc enim aliter potest evenire quam evenit, & tamen Deus hoc modo futurum præsciuit. Similiter & alia determinatio s. impossibile est illud non evenire quod Deus præsciuit, vel cum Deus præscierit, si coniunctim intelligas, verum dicas: si disiunctim, falsum. Ita etiam & illud: Impossibile est non esse præscitum omne quod fit, i. non potest esse vtrunq; s. vt fiat & non sit præscitum, hic sensus verus est. Si vero dicas Dēum non potuisse non præscire omne quod fit, falsum est. Potuit enim facere vt non fieret, & ita non esse præscitum.

VTRVM SCIENTIA DEI POSSIT AV-
geri, vel minui, vel aliquo modo mutari; vtrunque
enim videtur posse probari.

DISTINCT. XXXIX.

PRæterea quæri solet: Vtrum scientia Dei possit augeri vel minui, vtrunque enim videtur posse probari. Quod enim diuina sciētia possit augeri vel mutari, hoc modo probatur: q[uod]a potest Deus scire quod nunquam scit. Est enim aliquis qui non e[st] lecturus hodiè, & tamen potest esse, v[er]e legat hodie: potest enim hodie legere. Nihil autem potest fieri, quod non possit à Deo sciri. Potest ergo Deus scire hunc lecturum hodiè: potest ergo aliquid scire quod non scit: ergo potest eius sciētia augeri vel mutari. Eademq[ue]; videtur posse minui est enim aliquis hodie lecturus quem Deus scit lecturum. At potest esse, vt nō legat: ergo potest Deus non scire hunc lecturum: potest ergo non scire aliquid q[uod] scit: ergo potest minui eius sciētia vel mutari. Ad quod dicimus, quia Dei scientia omnino immutabilis est, nec augeri potest vel minui. Nā
*Cap. 13. ver.
sus finem.*

*Eodem libro
6. 14. imprin.*

vt ait Aug. in 15. lib. de Trin. Scientia Dei est ipsa sapientia, & sapientia est ipsa essentia sive substantia Dei q[uod]a in illi⁹ naturæ simplicitate mirabili, nō est aliud sapere, & aliud esse, sed quod est sapere, hoc est & esse. Ideoq[ue] nouit omnia verbum, q[uod] non ouit pater sed ei nosse de patre est. sicut esse: nosse enim & esse ibi vnum est. Et ideo patri sicut esse non est à filio, ita nec nosse. Proinde tanquam seipsum dicens pater genuit verbum sibi coequaliter per omnia. Non enim seipsum integrè perfecte codicisset, si aliquid min⁹ aut amplius esset in eius verbo, quam in se ipso. Hoc est ergo omnino verbum q[uod] pater, nam est pater: q[uod]a iste fili⁹, ille pater. Sciunter ergo inuicem pater & fili⁹, sed ille gignendo, iste nascedo.

Ei

